

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№5

2026 MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellashtirish
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

АДАПТИВНОЕ БИЗНЕС-ПЛАНИРОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	10
Шарипов Конгратбай Авезимбетович, Исматуллаев Темур Равшан угли	
STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	18
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА.....	26
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишеревич	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	35
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH.....	41
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	48
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAkatNI BOSHqARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIqISH.....	53
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	62
Alimova Dilafro'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	68
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR.....	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI ..	74
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHqARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI.....	89
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH.....	101
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	106
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	

MHXS STANDARTLARIGA O'TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	117
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO'P O'LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	123
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	127
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO'Y BERISHI MUMKIN BO'LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	132
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o'g'li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	143
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg'ashova Madina, Jo'rayev Muhiddin	
JAHON MOLIYAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	147
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA "TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH" KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	151
Mamasoliyev G'ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO'LLARI.....	156
Mamadjanova Tuyg'unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO'SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	161
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O'RNI	166
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	173
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	178
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	184
O'tbosarov Abrorbek Adxamjon o'g'li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	189
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLISH VA UNING MUAMMOLARI.....	196
Ro'zmetov Mansur	
O'ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TURIZMNI QO'LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	200
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIYAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO'RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIYAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	205
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	210
Turaboev Ibroxim Ismoil o'g'li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	215
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	225
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ.....	231
Тожалиев Шохрух Талип ўғли GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	236
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH	241
Azlarova Aziza Axrorovna AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAYTIRISH MEKANIZMLARI.....	248
Marufxanov Davron Hasanovich O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI.....	255
Isakjanova Saboxat Muhamedovna MINTAQA IQTISODIYOTI VA SANOATNING RIVOJLANISHI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING NAZARIY YONDASHUVLARI.....	263
Jalolova Muazzamxon Akbarjonovna DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISHNI JORIY ETISHDA ASOSIY MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH YO'LLARI.....	268
Anvar Deberdiyev RAQAMLI XIZMATLARNING O'ZBEKISTON TASHQI SAVDO BALANSIDAGI O'RNI	272
Latipova Shaxnoza Maxmudovna, Normurodova Zuhra Orzimurod qizi TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	278
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna IQTISODIY TIZIMDA TADBIRKORLIK VA TADBIRKORLIK QOBILiyATIGA YANGICHA YONDASHUV.....	283
Tadjiev Bexzod Umidjanovich OTMNI MOLIYAVIY TA'MINLASHNING INNOVATSION MOLIYAVIY MODELARI.....	290
Tuxliyev Bozor Karimovich TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	293
Abirova Nargizabonu TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	298
Ro'ziyeva Maftuna Yusufovna OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR DINAMIKASINING EMPIRIK TAHLILI	303
Sharipova Shahlo Istamovna METROLOGIYANING ILMIY-METODIK ASOSLARI VA UNING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	308
Maxmudov Dostonbek Soyibjon o'g'li SANOAT KORXONALARIGA KIRITILGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	312
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna O'ZBEKISTONDA RAQAMLI DAVLAT BOSHQARUVI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	317
Ibragimova Saodat, Mirhamidova Dilorom, Shagaipova Gulchehra	

OLIY TA'LIM BITIRUVCHILARI SONINING JISMONIY SHAXSLAR DAROMAD SOLIG'IGA TA'SIRI VA INSON KAPITALI ORQALI IJTIMOYIY XARAJATLARNI BOSHQARISH.....	323
Primova Nigora Ikrom qizi	
GLOBAL BIZNESDA INNOVATSIYALARNING ROLI: YANGI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHGA STRATEGIK YONDASHUVLAR	331
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ELEKTRON TIJORAT BILAN SHUG'ULLANUVCHI KORXONALARDA MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASI..	337
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	341
Xakimov Akbar Anvarovich	
FOTOELEKTRIK TIZIM SAMARADORLIGIGA HARORAT, SOYALANISH VA DEGRADATSIYA OMILLARINING TA'SIRI.....	344
Majidova Maxliyo A'zam qizi	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	354
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
STUDY OF THE INFLUENCE OF MEMBRANE REACTOR ON METHANE CONVERSION WITH WATER VAPOR AND CARBON OXIDE (IV).....	362
Umida Shabarova, Sugdiyana Abdurasulova	
ESG MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN: EVALUATION PRACTICES, KEY DETERMINANTS, AND STRATEGIC PRIORITIES.....	367
Sanemkhan Abdullaeva	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	375
Boymirzayev Doniyorbek Anvarjon o'g'li	
PEDAGOGIK MAHORATNI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH ORQALI TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRADIGAN PLATFORMA ISHLAB CHIQLASH	379
Salomov Shokirjon, Boboyev Shavkat, Normamatov Xayriddin	
ПОВЫШЕНИЕ ОГНЕСТОЙКОСТИ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ ВТОРИЧНОГО ПОЛИЭТИЛЕНА.....	386
Назаров Феруз, Назаров Фарход, Ахмедова Фазилат, Элмуродов Элгез, Янгибоев Асадбек	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Rasulov Akmal Xurshid o'g'li	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	397
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI	403
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	407
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
XORAZM VILOYATINING IQTISODIY SALOHİYATI VA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TARKIBI HAMDA JORIY HOLATI	411
Karimova Shaxnoza O'ktamovna	
TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	418
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ JOYLARIDA TURIZM XIZMATLARI INFRATUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH	423
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
AKTIVLAR QADRSIZLANISHI XARAJATLARINING MOLIYAVIY VA SOLIQ HISOBOTLARIGA TA'SIRI.....	427
Jarimbetov Ajiniyaz Kurbanbaevich	

MUHANDISLIK GEOMETRIYASI VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA VA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM NATIJALARIGA TA'SIRI: AUDIO VA VIDEOTEKNOLOGIYALAR IXTISOSLIGI MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	430
Utkirova Mamura Faxriddin qizi	
HUDUDIY TADBIRKORLIK TIZIMIDA INVESTITSION RESURSLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INSTITUTSIONAL VA EKONOMETRIK YONDASHUVLARI	436
Isakov Axmadali Esanbayevich	
MINTAQAVIY OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA INVESTITSION RESURSLARNING TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH	444
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li	
XABAR ALMASHISHGA ASOSLANGAN MARKETINGDA ISTE'MOLCHILARNING SHAXSIY HAYOTINI KUTILMALARI.....	452
Raxmatova Sitora Shuxratjon qizi	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI OPTIMALLASHTIRISH VA SOG'LOM RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SEKTORINI INSTITUTSIONAL ISLOH QILISHNING QIYOSIY TAHLILI.....	461
Sharapov Umidjon Shavkatovich	
ZAMONAVIY SERVIS KOMPANIYALAR TANNARXINI ANIQLASHNING DOLZARB YO'NALISHLARI	471
Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
NAVOIY VILOYATINING TURISTIK OBYEKTЛАRI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI TAHLILI	477
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	483
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich	
QORAKO'L TERI JINGALAKLARINING TAKRORLANMAS KO'RINISHI VA XUSUSIYATLARI.....	492
Hakimova Sh.Q., Azimov J.Sh., Farmonov F.F.	
YOSH TADBIRKORLARNING STARTAP LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI	497
Koriev Orif Azizovich	
HUDUDLARDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	502
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Karimov Chuxmor Abdirashidovich	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIYAVIY HOLATI VA MOLIYAVIY NATIJALARI TAHLILI.....	507
Alimov Baxodir Batirovich	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISHNING IQTISODIY TAHLILI	513
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINING ROLI	516
Xodjimatom Maksudbek Ubaydullayevich	
MINTAQА TURIZM INDUSTRIYASINING IQTISODIY RIVOJLANISHI VA BOSHQARUV FAOLIYATLARI TAHLILI	520
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Ruziqulov Aziz Tuxtayevich	
TIJORAT BANKLARIDA FINTECH TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH ORQALI MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI TA'MINLASH: NAZARIY YONDASHUV VA ISTIQBOLLAR	526
Nazarova Shohista Tolmas qizi	
METALLARGA BOSIM OSTIDA ISHLOV BERISH JARAYONLARINI RAQAMLI MODELLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI	531
Xasanov Kamoliddin Akmal o'g'li, Abdullayev Fatxulla Sagdullayevich, Diyorov Salohiddin Farhod o'g'li, Jalolov Jafar Jamol o'g'li	

XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA PUL MABLAG'LARI HISOBINI MHHS ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH: USLUBIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	537
Umurzakov Dilshodbek Xakimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI YASHIRIN IQTISODIYOTNI AMALGA OSHIRISHGA UNDOVCHI OMILLAR.....	543
Bobojonov Azimjon Akmal o'g'li	
MINTAQANING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	548
Maxmudov Jasurbek Ergashevich	
BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI MUZEY OBYEKTINING SIG'IM TAHLILI: FAYZULLA XO'JAYEV UY-MUZEYI TAJRIBASIDA.....	553
Odilova Muattar Akram qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING USTUVORLIKLARI.....	560
Turdiyeva Muqaddas Umarovna	
МОДЕЛЬ ЦИФРОВОГО ОБЪЕКТА ДЛЯ АНАЛИЗА КОМПЛЕКСНЫХ ЦИФРОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОБЪЕКТОВ.....	565
Гулямов Шухрат, Шамсутдинова Винера, Караханова Алсу, Зайниддинова Зебинисо	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING MOLIYAVIY MEKANIZMLARI	571
Yuldoshov Otabek Jovli o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING XALQARO KAPITAL BOZORLARIGA INTEGRATSIYASI VA INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISH MEKANIZMLARI.....	576
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSH SALOHİYATNI SHAKLLANTIRISH VA RAQOBAT USTUNLIKLARINI TA'MINLASH MEKANIZMLARI	583
Asenbaeva Aydaygul, Toshqulova Aziza	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	587
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	591
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
SCENARIO-BASED ECONOMETRIC EVALUATION OF REAL INVESTMENT EFFICIENCY IN SMALL BUSINESS ACTIVITIES.....	601
Otajanov Umid Abdullayevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIY O'SISHNI RAG'BATLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	611
Iminoxunov Abdukoxor Abdivaitovich	
BANK 4.0 SHAROITIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BANK BOSHQARUVI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	619
Boltayev Zokirjon Otanazarovich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA SUV RESURSLARI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH USULLARI.....	622
Sapayev Azamat Rustamovich	
ФИСКАЛЬНЫЕ ПРАВИЛА В СРЕДНЕСРОЧНОМ БЮДЖЕТНОМ ПЛАНИРОВАНИИ.....	626
Е.М. Соң	
BUXORO VILOYATINING YALPI HUDUDIY MAHSULOT DINAMIKASI VA UNING TARMOQ TUZILMASIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR TAHLILI	631
Raxmonqulova Nafisa Olimjonovna	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	

O'ZBEKISTONDA "O'ZSUVA'TA'MINOT" AJ TIZIMI KORXONALARINI "YASHIL" MOLIYALASHTIRISHNI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA JALB QILINGAN XUSUSIY INVESTITSIYALAR DINAMIKASINING IQTISODIY TAHLILI	652
Risqibekova Nozimaxon	
WAYS TO REDUCING POVERTY BY INCREASING INCOME: INSTITUTIONAL AND SOCIO-ECONOMIC MECHANISMS	657
Muxammedov Jasurbek Oллоberdi ugli, Ganiyev Muhammadjon Khalilovich	
QURILISH KORXONALARIDA XARAJATLARNI KLASSIFIKASIYA QILISH VA HISOBGA OLISH TIZIMI	663
Toshimov Azizbek Hakimovich	
MARKAZIY OSIYO DAVLATLARIDA SUV RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH.....	667
Jobborov Elmurod Normo'minovich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING HUDUDIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI...	672
Jo'rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
HUDUDLARARO IQTISODIY NOMUTANOSIBLIK VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	677
Erkinova Dildora Ravshonbek qizi	
XORIJIY BANKLAR AMALIYOTIDA RISKLARNI BAHOLASH VA BOSHQARISH TAJRIBASI	683
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ПОВЫШЕНИЮ РАБОТОСПОСОБНОСТИ МЕТАЛЛОРЕЖУЩЕГО ИНСТРУМЕНТА ПРИ ОБРАБОТКЕ ТРУДНООБРАБАТЫВАЕМЫХ МАТЕРИАЛОВ.....	687
Желтухин Андрей Владимирович	
AUDITORLARNING PROFESSIONAL FIKR VA MULOHAZALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO ILG'OR TAJRIBALARNING AHAMIYATI	694
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
SOVUTGICH QURILMASIDAGI KONDITSIONERDAN AJRALIB CHIQUADIGAN ISSIQLIKDAN MAHSULOTLARNI QURITISHDA FOYDALANISH	699
Nuritov Ikrom, Ibojeva Sevinch, Sultonmurodova Xurinis	
ORGANISATIONAL BEHAVIOR IN ENTERPRISES AND ITS IMPACT ON MANAGEMENT DECISION-MAKING: A REVIEW OF THEORIES	704
Djumanov A.A.	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINI RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLARI VA DOLZARB MUAMMOLARI	714
Taniyev Mirzoxid Xurramovich, Mannabova Madina Sunnatillo qizi	
MILLIY GO'SHT CHORVACHILIGINING INNOVATSION RIVOJLANISHIDA TASHKILY-IQTISODIY OMILLAR VA ULARNING SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	721
Kushakov Faxriddin Baxtiyarovich	
KORXONANING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA XARAJATLAR MONITORINGINING ROLI.....	731
Urmanbekova Iroda Farxodovna	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA KADRLAR TAYYORLASH VA DUAL TA'LIM TIZIMI RIVOJI.....	738
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
YANGI O'ZBEKISTONDA GILAMCHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISH MAQSADLARI VA ISTIQBOLLARI....	741
Musayeva Shoirazimovna	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ЖЕНСКОГО ТРУДА НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОЙ И ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	746
Дониёрова Зухрабону Алишер кизи	
TRANSPORT LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING MAMLUKAT IQTISODIYOTI RIVOJIDAGI O'RNI	754
Abdusalikova Komila Abdusalikovna	

JAMOAT TRANSPORTI KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI AMALGA OSHIRISH USULLARI.....	758
Berdiyev Temur Azamatovich	
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA ELEKTRON TIJORAT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI.....	764
Safarov Baxtiyor Djurakulovich	
NAVOIY VILOYATI XATIRCHI TUMANIDA MAVJUD TURISTIK RESURSLARDAN ICHKI VA XALQARO TURIZMDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI	769
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
RAQAMLI PLATFORMALARNI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARNING INKLUZIVLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	776
Azizbek Nusratov San'atillayevich	
MINERAL VA KIMYOVIY QO'SHIMCHALAR BILAN KOMPLEKS MODIFIKATSIYALASH ORQALI SEMENT MATRITSASI MUSTAHKAMLIGINI OSHIRISH.....	781
Turgaev Jambul Adilbaevich	
KICHIK BIZNES SOHASIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR TRANSFERINI TA'MINLASH OMILLARI VA ISTIQBOLLARI.....	787
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
WAYS TO IMPROVE PRICING POLICY MECHANISMS OF STATE-OWNED ENTERPRISES.....	792
Mavlonov Ozod Ulug'bekovich	
AN'ANAVIY VA SUN'IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN BOSHQARUV TIZIMLARINING QIYOSIY TAHLILI (MS1H1 SERVO MOTORI MISOLIDA)	798
Pirmatov Nurali Berdiyevich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIK VA LIKVIDLIKNI BOSHQARUV HISOBIGA INTEGRATSIYALASH: KO'RSATKICHLAR TIZIMI, PROGNOZLASH VA ERTA OGOHLANTIRISH MEXANIZMI.....	803
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich	
TAYYOR MAHSULOT QADRSIZLANISHI HISOBINI XALQARO STANDARTLARGA MOSLASHTIRISH: ISHCHI SCHYOTLARINI JORIY ETISHNING METODIK ASOSLARI.....	808
Babakulova Matluba Kurbannazarovna	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И МЕДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ РАБОТЫ В МАХАЛЛЯХ.....	812
Kosimjonov Nozimjon Kozimjonovich	
MINTAQALARNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHIDA YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASINING AHAMIYATI: NAZARIY YONDASHUVLAR TAHLILI	815
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich	
TURISTIK XIZMAT BOZORINING MOHIYATI, UNING VAZIFALARI VA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	821
Payazov Murod Maqsudovich, Salimova Mumtozbeqim Jahongir qizi, Shahnoza Xudoyberdiyeva Davlatovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ZAMONAVIY HISOBLASH TEXNOLOGIYALARINING O'RNI	825
Absamatov Asqar Ergashovich	
MINTAQAVIY TURIZM SOHASI UCHUN MALAKALI KADRLAR TAYYORLASHNING USTUVOR YO'NALISHLARI BO'YICHA TAVSIYALAR	830
Raxmatov Adxam Itolmasovich	
YAROQSIZ AVTOMOBIL SHINALARINI QAYTA ISHLASH USULLARI TAHLILI	839
Maxmonov Uktam Ashurovich	
TA'LIM XIZMATLARI BOZORINING RIVOJLANISHI VA RAQOBATBARDOSHLIGINI PROGNOZLASH METODLARI	845
Bozorova Madina Raxmat qizi	

HUDUDIY TURIZM XIZMATLARI BOZORIDA MEHMON UYLARINING ULUSHINI OSHIRISHNING IQTISODIYOTGA TA'SIRI.....	850
Dilbar Xasanovna Aslanova, Jasur Farxodovich Fattayev	
АНАЛИЗ РАЗРАБОТКИ ЖЕНСКИХ КОЛЛЕКЦИЙ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СТИЛИСТИЧЕСКИХ И КОНСТРУКТИВНЫХ ОСОБЕННОСТЕЙ ПЕТРО-МОДЫ.....	854
Абдурахманова Н., Рахматуллаева У. С.	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINI OSHIRISHNING ASOSIY MOLIVAVIY YO'NALISHLARINI BOSHQARISH MASALALARI.....	859
Daniyarov Quwatbay Dáwirxanovich, Turdimuratova Gulsanem Asqar qizi	
BUXORO SHAHRIDAGI PREZIDENT MAKTABINING MOLIVAVIY-IQTISODIY FAOLIYATI VA BOSHQARUV TIZIMINI TAHLIL ETISH.....	866
Davidxodjayev Oybek Obidovich	
ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR ENSURING FOOD SECURITY AND ITS STRUCTURAL COMPOSITION.....	871
Mattiyev Sodiqjon Qodirovich	
ISSIQ-QURUQ IQLIM HUDUDLARIDA BINOLARNING ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA DINAMIK QUYOSHDAN HIMOYALOVCHI TIZIMLARNING ARXITEKTURAVIY-INJENERLIK YECHIMLARI.....	876
Ahmadov Tolibjon Akmalovich	
Iqtisodiy tizimda risk va uning xususiyatlari tahlili.....	879
Nasimov Ravshanjon Azimovich	
YASHIRIN IQTISODIYOT VA UNI RAQAMLI NAZORAT SHAROITIDA QISQARTIRISH USULLARI.....	887
Nargiza Muzafarovna Babaeva	
YURAK-QON TOMIR KASALLIKLARINI BASHORAT QILISHDA MASHINALI O'QITISH ALGORITMLARINING QIYOSIY TAHLILI.....	894
Saytov Kamiljan Begdullaevich, Bekniyazova Nurjamal Danaevna, Xudaynazarova Malika Orinbaevna	
TIJORAT BANKLARI KREDITLARI ASOSIDA YOG'-MOY SANOATI KORXONALARINI TRANSFORMATSIYA QILISH ISTIQBOLLARI.....	903
Azlarova Dilnoza Axrorovna	
YASHIL OBLIGATSIYALAR BOZORINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	908
Mamayusupova Shahina Ulug'bek qizi	
QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI: QUYOSH, SHAMOL VA GIDRO ENERGIYANI INVESTITSIYA VA DAROMAD TAHLILI.....	914
Sohibov Azizbek, Karimova Komila	
BUXORO TARIXIY MARKAZIDA TURISTIK SIG'IMNI ILMIY ASOSDA BOSHQARISH: KO'KALDOSH MADRASASI TAJRIBASI.....	919
Ikromova Shaxinabonu, Qilichov Muhriddin	
DAVLAT XARIDLARIDA TCO-UMUMIY EGALIK QIYMATI ASOSIDA BAHOLASHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	926
Turabov Sarvar Abdumalikovich	
MAHALLIY BYUDJETLAR MOLIVAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA JISMONIY SHAXSLARNING MOL-MULK VA YER SOLIQLARINI TAKOMILLASHTIRISH: EKONOMETRIK YONDASHUV.....	930
Babayev Shavkat Bayramovich	

MAHALLIY BYUDJETLAR MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA JISMONIY SHAXSLARNING MOL-MULK VA YER SOLIQLARINI TAKOMILLASHTIRISH: EKONOMETRIK YONDASHUV

Babayev Shavkat Bayramovich

TDIU Soliq va soliqqa tortish kafedrası professori, i.f.d.(DSc)

ORCID:0000-0002-1630-4784

e-mail: sh.babae@tsue.uz

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasida mahalliy byudjetlar moliyaviy barqarorligini ta'minlashda jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini takomillashtirish masalalari empirik asosda ko'rib chiqilgan. Tahlil 2025-yil 25-dekabrda O'RQ-1108-sonli Qonun bilan kiritilgan o'zgarishlarni qamrab oladi: soliq stavkalarining 7 foizga indeksatsiya qilinishi, 1 m² minimal qiymatining oshirilishi va 2026-yildan boshlab ilk bor QQS tushumlarining mahalliy byudjetlarda qoldirilishi (Toshkent — 5%, viloyatlar — 20%). Toshkent shahrining 12 ta tumani bo'yicha o'tkazilgan ekonometrik tahlil natijasida tumanlar o'rtasidagi soliq salohiyatining yuqori variatsiya koeffitsiyenti (CV=0,793) aniqlandi. Mahalliy byudjet daromadlari 2024-yildagi 37,3 trln so'mdan 2026-yilda 68,6 trln so'mga (+84%) o'sishi prognoz qilinmoqda. Tadqiqot natijalari mol-mulk soliqlari/YaIM nisbati (~0,5%) OECD o'rtachasidan (1,9%) sezilarli darajada orqada qolayotganini ko'rsatadi va bozor qiymatiga asoslangan ommaviy baholash tizimini bosqichma-bosqich joriy etish bo'yicha takliflar berilgan.

Kalit so'zlar: mahalliy byudjet, mol-mulk solig'i, yer solig'i, kadastr qiymati, soliq stavkalari, soliq bazasi, indeksatsiya, ko'chmas mulkni baholash, byudjet barqarorligi, QQS qoldiqlari, fiskal federalizm, variatsiya koeffitsiyenti.

Аннотация. В данной статье эмпирически рассматриваются вопросы совершенствования налогов на имущество и землю физических лиц в обеспечении финансовой устойчивости местных бюджетов в Республике Узбекистан. Анализ охватывает изменения, внесённые Законом № О'РҚ-1108 от 25 декабря 2025 года: индексацию налоговых ставок на 7%, повышение минимальной стоимости 1 м² и впервые с 2026 года — оставление части поступлений НДС в местных бюджетах (Ташкент — 5%, регионы — 20%). По результатам эконометрического анализа 12 районов г. Ташкента выявлен высокий коэффициент вариации налогового потенциала (CV=0,793). Прогнозируется рост доходов местных бюджетов с 37,3 трлн сумов в 2024 году до 68,6 трлн сумов в 2026 году (+84%).

Ключевые слова: местный бюджет, налог на имущество, земельный налог, кадастровая стоимость, налоговые ставки, налоговая база, индексация, оценка недвижимости, бюджетная устойчивость, остатки НДС, фискальный федерализм.

Abstract. This article empirically examines the issues of improving property and land taxes for individuals to ensure the financial stability of local budgets in the Republic of Uzbekistan. The analysis covers changes introduced by Law No. O'RQ-1108 of December 25, 2025: 7% indexation of tax rates, an increase in the minimum value per 1 m², and the retention of VAT revenues in local budgets (Tashkent — 5%, regions — 20%) for the first time from 2026. An econometric analysis of 12 districts of Tashkent city revealed a high coefficient of variation in tax potential (CV=0.793). Local budget revenues are forecast to grow from UZS 37.3 trillion in 2024 to UZS 68.6 trillion in 2026 (+84%).

Keywords: local budget, property tax, land tax, cadastral value, tax rates, indexation, real estate valuation, budget stability, VAT residuals, fiscal federalism.

KIRISH

Mahalliy byudjetlarning moliyaviy mustaqilligi va barqarorligini ta'minlash hamda davlat byudjeti tizimining samaradorligini oshirishda jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlari muhim o'rin egallaydi. W. Oates (1972) tomonidan ishlab chiqilgan klassik "fiskal federalizm" nazariyasiga muvofiq, mol-mulk soliqlari mahalliy byudjet daromadlarining samarali manbalaridan biri hisoblanadi, chunki ular geografik jihatdan immobil bo'lib, mahalliy hokimiyat organlari nazoratida samarali boshqarilishi mumkin [1]. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 20-dekabrda PF-223-sonli Farmoni va 2025-yil 26-dekabrda PQ-388-sonli qarori

bilan mahalliy byudjetlarning moliyaviy bazasini mustahkamlashga alohida e'tibor qaratilmoqda [2; 3].

2026-yilda kuchga kirgan muhim islohotlardan biri — QQS tushumlarining bir qismini mahalliy byudjetlarda qoldirish tartibining joriy etilishidir. Unga ko'ra, Toshkent shahrida QQS tushumlarining 5 foizi, Qoraqalpog'iston Respublikasi va viloyatlarda esa 20 foizi mahalliy byudjetlarda qoldiriladi [4]. Mazkur o'zgarish mahalliy byudjetlarning daromad bazasini kengaytirishga xizmat qiladi va R. Bird (2010) tomonidan tavsiya etilgan "surrogate VAT" modeliga mazmunan mos keladi [5]. 2025-yil yakuniga ko'ra, jismoniy shaxslardan olinadigan yer solig'i qariyb 5,2 trln so'mga, mol-mulk solig'i esa qariyb 4,4 trln so'mga yetishi prognoz qilinmoqda.

Tadqiqotning dolzarbligi quyidagi asosiy muammolar bilan izohlanadi: birinchidan, kadastr qiymatining bozor qiymatidan sezilarli darajada pastligi; ikkinchidan, hududlar o'rtasida soliq bazasi bo'yicha tafovutlarning mavjudligi; uchinchidan, soliq qamrovining yetarli darajada emasligi; to'rtinchidan, mol-mulk soliqlarining YalMga nisbati OECD mamlakatlari o'rtacha ko'rsatkichidan pastligi. Xususan, Toshkent shahrida uy-joyning bir kvadrat metri kamida 500 AQSH dollarini tashkil etgan sharoitda, 1 m² uchun belgilangan minimal qiymat 292 AQSH dollariga teng bo'lib, bu bozor qiymatining taxminan 58,4 foizini tashkil etadi. Shuningdek, hududlar o'rtasidagi soliq salohiyati tafovuti variatsiya koeffitsiyenti orqali baholanganda CV=0,793 ni tashkil etadi. Mol-mulk soliqlarining YalMga nisbati esa taxminan 0,5 foiz bo'lib, OECD o'rtacha ko'rsatkichi — 1,9 foizdan sezilarli darajada pastdir.

2026-yildan boshlab Soliq qo'mitasi tomonidan mol-mulk va yer soliqlari bo'yicha hisobotlarni proaktiv tartibda avtomatik shakllantirish amaliyoti yo'lga qo'yildi. Bu esa soliq ma'murchiligi samaradorligini oshirish, soliq to'lovchilar uchun qulaylik yaratish hamda mahalliy byudjet daromadlarining barqarorligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Tadqiqotning maqsadi — O'zbekiston Respublikasida mahalliy byudjetlar moliyaviy barqarorligini ta'minlashda jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini takomillashtirishning ilmiy-metodologik asoslarini ekonometrik yondashuv asosida ishlab chiqishdan iborat.

Tadqiqotning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

2024–2026-yillarda mahalliy byudjet daromadlarini empirik tahlil qilish;

Toshkent shahri tumanlari kesimida soliq salohiyati variatsiyasini baholash;

xalqaro tajribada mol-mulk soliqlarining mahalliy byudjetlar daromadlaridagi rolini o'rganish;

bozor qiymatiga asoslangan ommaviy baholash tizimini bosqichma-bosqich joriy etish bo'yicha takliflar ishlab chiqish.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mol-mulk soliqlari va mahalliy byudjet munosabatlari xorijiy iqtisodchi olimlar tomonidan keng o'rganilgan. R. Bird va E. Slack (2004) mahalliy daromadlar tizimida mol-mulk soliqlarining roli hamda kadastr qiymati metodologiyasini batafsil tahlil qilgan. Ularning fikricha, "mol-mulk solig'i faqat fiskal vosita emas, balki mahalliy hokimiyat va aholi o'rtasidagi shartnoma" sifatida ham namoyon bo'ladi [6]. W. Oates (1972) "fiskal federalizm" nazariyasi orqali mahalliy soliqlarning iqtisodiy samaradorligini asoslab bergan [1].

C. Tiebout (1956) "Tiebout Hypothesis" modelida fuqarolarning mahalliy soliqlar va xizmatlar nisbatiga ko'ra yashash hududini tanlashlari, ya'ni "voting with feet" konsepsiyasini ilgari surgan. Mazkur konsepsiya mol-mulk soliqlarining mahalliy darajadagi barqaror daromad manbai sifatidagi ahamiyatini ko'rsatadi [7]. M. Bahl va J. Linn (1992) rivojlanayotgan davlatlarda mol-mulk soliqlarining samaradorligini oshirish bo'yicha empirik tahlil olib borib, Lotin Amerikasi davlatlari, xususan, Kolumbiya va Chili tajribasi asosida mol-mulk soliqlari mahalliy daromadlarda 30–40 foizgacha ulush egallashi mumkinligini asoslagan [8]. Xalqaro Valyuta Fondi hisobotida ko'chmas mulkni soliqqa tortishda bozor qiymatiga asoslangan ommaviy baholash usulining, ya'ni Computer Assisted Mass Appraisal — CAMA tizimining afzalliklari ko'rsatib o'tilgan [9].

O'zbekistonlik iqtisodchilardan A. Vahobov va T. S. Malikov mol-mulk soliqlari mahalliy byudjet daromadlarining barqaror manbai bo'lganligi sababli ularni takomillashtirish strategik ahamiyatga ega ekanligini ta'kidlaydi [10]. T. S. Malikov soliq stavkalarining indeksatsiya qilinishi va kadastr bazasining kengaytirilishi mahalliy byudjet barqarorligini ta'minlashning asosiy yo'nalishlaridan biri ekanligini asoslab bergan [11]. M. Salaev hududiy soliq salohiyatini baholashda ekonometrik modellashtirishdan foydalanish zarurligini qayd etgan [12].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda quyidagi ilmiy metodlardan foydalanilgan:

Tavsifiy statistik tahlil. Mahalliy byudjet daromadlari tarkibi va dinamikasini o'rganish uchun o'rtacha qiymat, standart og'ish va variatsiya koeffitsiyenti (CV) hisoblandi. Variatsiya koeffitsiyenti formulasi:

$$CV = \sigma / \mu \times 100\%$$

Bu yerda σ – standart og‘ish; μ – o‘rtacha qiymat. $CV > 0,33$ yuqori variatsiyani, $CV < 0,1$ past variatsiyani bildiradi.

Ekstrapolyatsiya metodi. 2026-yil prognoz qiymatlari quyidagi formula yordamida hisoblandi: $V_{\{2026\}} = V_{\{2025\}} \times k_{\text{indeks}}$, bu yerda $k_{\text{indeks}} = 1,07$ (PQ-388-sonli qarorga muvofiq 7% indeksatsiya).

Qiyosiy tahlil. Toshkent shahrining 12 ta tumani kesimida soliq salohiyati va hududiy farqlanishni baholash uchun klaster tahlili qo‘llanildi.

Xalqaro qiyosiy tahlil. Mol-mulk soliqlarining YaIMga nisbati 8 ta davlat — O‘zbekiston, Qozog‘iston, Rossiya, Turkiya, Polsha, AQSH, Germaniya va Fransiya bo‘yicha taqqoslandi.

Empirik baza sifatida O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Soliq qo‘mitasi, Kadastr agentligi, Toshkent shahar soliq boshqarmasining 2024–2026-yillar bo‘yicha rasmiy ma‘lumotlari, shuningdek, OECD Revenue Statistics 2025 va IMF materiallaridan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Soliq stavkalaridagi o‘zgarishlar tahlili. 2026-yilda kuchga kirgan O‘RQ-1108-sonli Qonun bilan jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlari bo‘yicha bir qator muhim o‘zgarishlar amalga oshirildi. Asosiy o‘zgarishlar — soliq stavkalarining 7 foizga indeksatsiya qilinishi va 1 kvadrat metr uchun minimal qiymatning oshirilishidan iborat. Jumladan, Toshkent shahrida ushbu qiymat 3,3 mln so‘mdan 3,53 mln so‘mga, viloyat markazlarida 2,2 mln so‘mdan 2,35 mln so‘mga, qolgan hududlarda esa 1,3 mln so‘mdan 1,39 mln so‘mga oshirildi. Mazkur o‘zgarishlarning umumlashtirilgan ko‘rinishi 1-jadvalda keltirilgan.

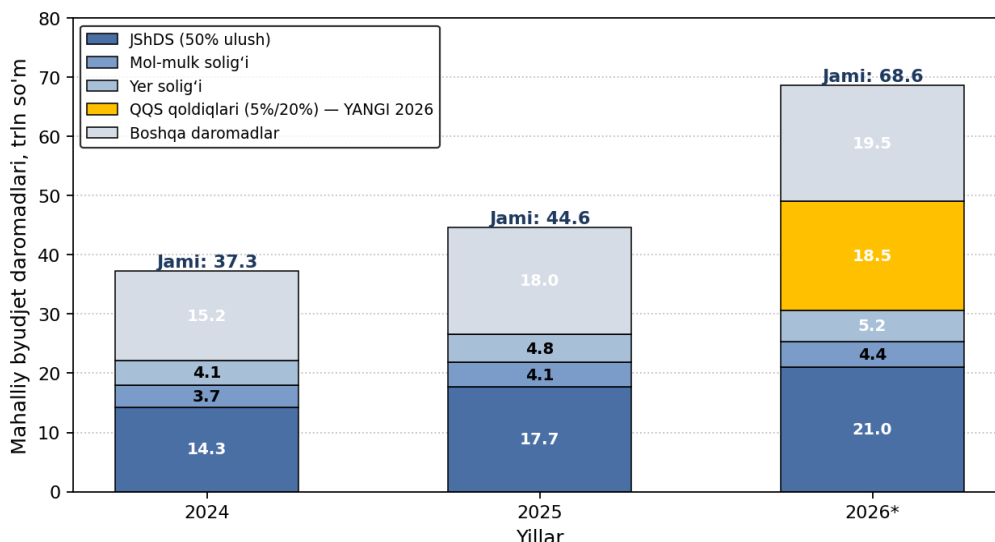
1-jadval

Yuridik va jismoniy shaxslar mol-mulk va yer soliqlari stavkalarining 2025–2026-yillardagi o‘zgarishi

Soliq turi va obyekt	2025-y. stavkasi	2026-y. stavkasi	O‘zgarish
Yuridik shaxslar mol-mulk solig‘i	1,5%	1,5%	o‘zgarmadi
Jismoniy shaxslar mol-mulk solig‘i (200 m ² gacha)	0,34%	0,36%	+5,9%
Jismoniy shaxslar mol-mulk solig‘i (>500 m ²)	0,6%	0,64%	+6,7%
Yuridik shaxslar yer solig‘i (pasaytirilgan koeff.)	0,45%	0,48%	+6,7%
Toshkent shahri 1 m ² minimal qiymat	3,3 mln so‘m	3,53 mln so‘m	+7,0%
Viloyat markazlari 1 m ² minimal qiymat	2,2 mln so‘m	2,35 mln so‘m	+6,8%
Boshqa shaharlar 1 m ² minimal qiymat	1,3 mln so‘m	1,39 mln so‘m	+6,9%
Yer solig‘i bazaviy stavkasi (jis. shaxslar)	100% (baza)	107%	+7,0%
Soliq summasi cheklovi (1,3 baravar)	Saqlangan	Saqlangan (PQ-388)	o‘zgarmadi

1-jadvaldagi ma‘lumotlardan ko‘rinishicha, jismoniy shaxslar bo‘yicha barcha asosiy soliqlar 7 foizga indeksatsiya qilingan, ammo 1,3 baravarli cheklov 2026-yilda ham saqlab qolingan (PQ-388-sonli qaror). Yuridik shaxslar uchun asosiy stavka (1,5%) saqlab qolingan. 2026-yilda yangi joriy etilgan muhim me‘yorlardan biri — yuridik shaxslar uchun mol-mulk va yer solig‘i imtiyozlari shartlarining kuchaytirilishidir. Unga ko‘ra, kompaniya kamida 3 nafar xodimga ega bo‘lishi va ularning ish haqi MHTEKMning 2 baravaridan (2,542 mln so‘m) kam bo‘lmasligi shart [13].

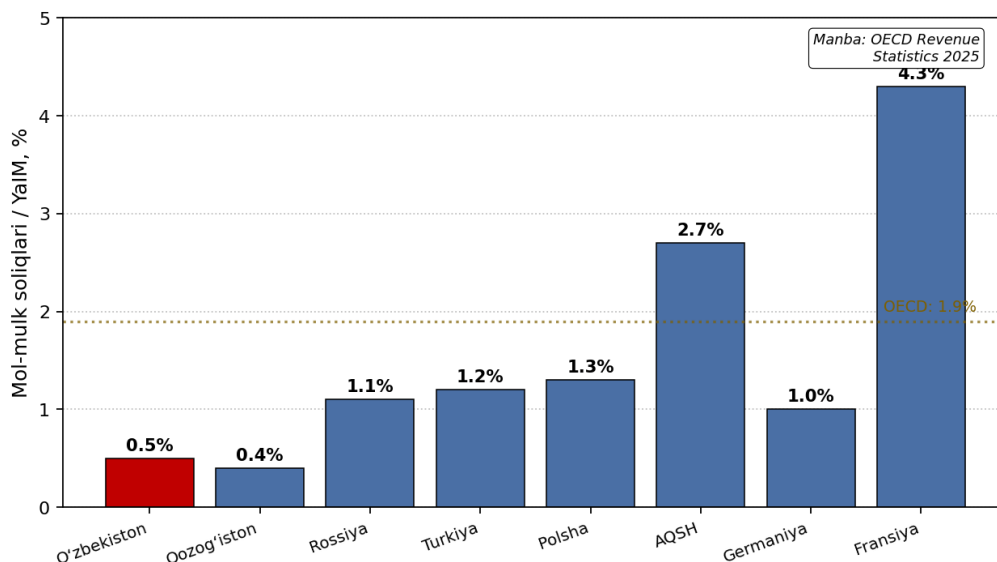
Mahalliy byudjet daromadlari dinamikasi. Mahalliy byudjetlar daromadlari tarkibi tahlili shuni ko‘rsatadiki, 2026-yilda mahalliy byudjetlar uchun jami 68,6 trln so‘m daromad shakllanmoqda. Bu 2024-yilga nisbatan 1,84 baravar yoki 84 foiz o‘sishni anglatadi. Daromadlar tarkibi quyidagicha: JShDS — 21,0 trln so‘m, ya‘ni 50 foiz ulush; mol-mulk solig‘i — 4,4 trln so‘m; yer solig‘i — 5,2 trln so‘m; QQS qoldiqlari — 18,5 trln so‘m; boshqa daromadlar — 19,5 trln so‘m. Ushbu ma‘lumotlar 1-rasmda aks ettirilgan.

1-rasm. Mahalliy byudjetlar daromadlarining manbalar bo'yicha tarkibi va dinamikasi (2024–2026-yy., trln so'm)¹

1-rasmdan ko'rinishicha, 2026-yilda mahalliy byudjetlarda QQS qoldiqlari yangi qator sifatida paydo bo'lib, jami daromadlarning 27 foizini tashkil etadi. Bu mahalliy hokimliklarning fiskal mustaqilligini sezilarli darajada mustahkamlovchi muhim o'zgarish hisoblanadi va R. Bird (2010) tomonidan tavsiya etilgan "surrogate VAT" modeliga mos keladi [5]. Shu bilan birga, jami daromadlar 2024-yildagi 37,3 trln so'mdan 2026-yilda 68,6 trln so'mga (CAGR=35,5%) oshib, hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi uchun keng moliyaviy resurs bazasini yaratmoqda.

Xalqaro qiyosiy tahlil. Mol-mulk soliqlarining YaIMga nisbati bo'yicha xalqaro taqqoslash O'zbekistonning bu boradagi salohiyatini ko'rsatadi. OECD Revenue Statistics 2025 hisobotiga muvofiq, Fransiyada ushbu ko'rsatkich 4,3 foizni, AQSHda 2,7 foizni, Polshada 1,3 foizni tashkil etadi, OECD davlatlari o'rtachasi esa 1,9 foizga teng [9]. O'zbekistonda esa bu ko'rsatkich atigi 0,5 foizni tashkil etib, OECD o'rtachasidan 3,8 baravar past. Bu fiskal salohiyatdan yetarli darajada foydalanilmayotganini bildiradi. Xalqaro taqqoslash 2-rasmda taqdim etilgan.

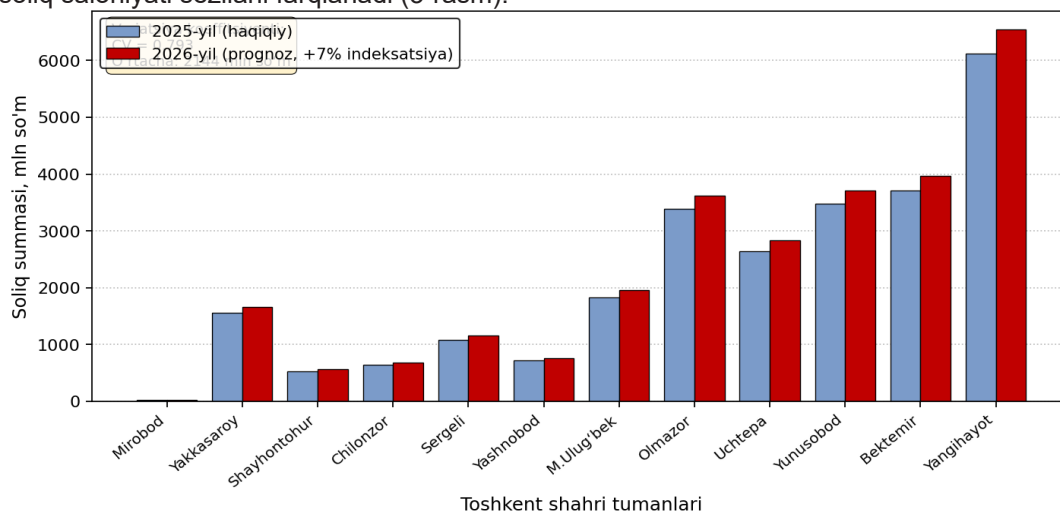

2-rasm. Mol-mulk soliqlari/YaIM nisbati: O'zbekiston va xorijiy davlatlar (2026-y., %)²

1 Manba: O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi va Soliq qo'mitasi rasmiy ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi. *2026-yil – tasdiqlangan byudjet hujjatlari (O'RB-1105) va O'RB-1108 asosida prognoz.

2 OECD Revenue Statistics 2025 (kategoriya 4100 — Recurrent taxes on immovable property); O'zbekiston ma'lumoti – Iqtisodiyot va moliya vazirligi 2026-y. byudjeti asosida muallif tomonidan hisoblangan.

Toshkent tumanlari kesimida tahlil. Toshkent shahri tumanlari kesimida soliq salohiyatini o'rganish maxsus ahamiyatga ega. 2025-yil 26-dekabrda PQ-388-sonli Prezident qarori bilan jismoniy shaxslar mol-mulk va yer soliqlari summasi 2025-yilga nisbatan 1,3 baravaridan oshmaslik prinsipi 2026-yilda ham saqlangan³. Variatsiya koeffitsiyenti $CV=0,793$ ni tashkil etadi, bu juda yuqori variatsiyani ko'rsatadi ($CV>0,33$) – tumanlar o'rtasidagi soliq salohiyati sezilarli farqlanadi (3-rasm).

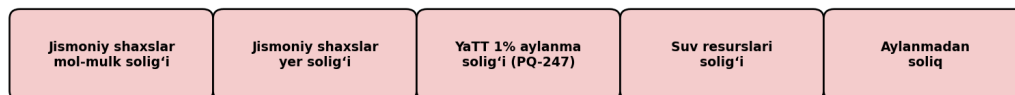

3-rasm. Toshkent shahri tumanlari bo'yicha jismoniy shaxslar mol-mulk va yer soliqlari (2025–2026-yy, mln so'm)⁴

3-rasmdagi ma'lumotlardan ko'rinib turibdiki, eng yuqori soliq salohiyatiga Yangiheyot tumani (6 545,6 mln so'm), Bektemir tumani (3 965,2 mln so'm) va Yunusobod tumani (3 717,9 mln so'm) ega. Eng past ko'rsatkichni Mirobod tumani (31,0 mln so'm) namoyon etadi. Yangiheyot va Mirobod tumanlari o'rtasidagi tafovut 211 baravarga teng. Bu tumanlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishidagi tafovut va aholi zichligidagi farqlar bilan izohlanadi. Mazkur natijalar mahalliy soliq siyosatini differensial yondashuv asosida shakllantirish zaruratini ko'rsatadi. Bunda mahalliy Kengashlar 0,5–2,0 oralig'ida koeffitsiyentlar joriy etishi mumkin.

4.5. Mahalliy byudjet mexanizmi. Tadqiqot natijalariga asosan, mahalliy byudjet daromadlarini shakllantirish va taqsimlashning yangi mexanizmi sxema shaklida ifodalandi. 2026-yilgi mexanizmning eng muhim xususiyati — ilk bor QQS tushumlarining bir qismi mahalliy byudjetlarda qoldirilishidir (1-chizma).

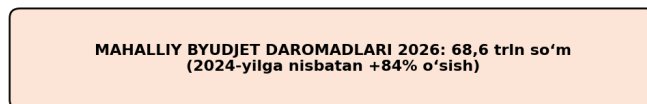
TUMAN VA SHAHARLAR BYUDJETIGA TO'LIQ (100%) O'TKAZILADIGAN SOLIQLAR

2026-YIL YANGILIGI: QQS TUSHUMLARI MAHALLIY BYUDJETLARDA

QISMAN (KAMIDA 50%) MAHALLIY BYUDJETGA O'TKAZILADIGAN SOLIQLAR

1-chizma. Mahalliy byudjet daromadlarini shakllantirish va taqsimlash mexanizmi (2026-y. yangiliklari)

3 PQ-388-sonli qarorga muvofiq, 2026-yilda 1,3 baravarli cheklov mexanizmi 2025-yildagi kabi saqlangan, bu soliq yukini bir tekisda taqsimlash maqsadida qo'llanilmoqda.

4 Toshkent shahri Soliq boshqarmasi va Kadastr agentligi rasmiy ma'lumotlari asosida muallif tomonidan hisoblandi (2026-y. PQ-388 prezident qarorining 1,3 baravarli cheklov prinsipi va O'RQ-1108 ning 7% indeksatsiyasi qo'llangan). Variatsiya koeffitsiyenti $CV=\sigma/\mu$ formulasi bo'yicha hisoblangan.

bilan)⁵

1-chizmada keltirilgan mexanizmning amaliy ahamiyati shundaki, u mahalliy byudjetlar moliyaviy bazasini sezilarli darajada mustahkamlash imkonini beradi. Hisob-kitoblarga ko'ra, 2026-yilda QQS qoldiqlari (5%/20%) mexanizmining joriy etilishi natijasida mahalliy byudjet daromadlari 2025-yilga nisbatan 53,8 foizga oshib, 68,6 trln so'mga yetishi kutilmoqda, bu o'z navbatida hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini ta'minlash uchun moliyaviy resurs bazasini sezilarli kengaytiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'tkazilgan empirik tahlil natijasida quyidagi asosiy xulosalar shakllantirildi. Birinchidan, 2026-yildan boshlab kiritilgan o'zgarishlar, ya'ni soliq stavkalarining 7 foizga indeksatsiya qilinishi, 1 m² minimal qiymatining oshirilishi, kamida 50 foiz JShDSning va ilk bor QQS qoldiqlarining mahalliy byudjetga o'tkazilishi mahalliy byudjet daromadlari bazasini 2024-yilga nisbatan 1,84 baravar kengaytirdi (CAGR=35,5%). Ikkinchidan, Toshkent shahri tumanlari kesimida variatsiya koeffitsiyenti CV=0,793 ni tashkil etdi. Bu soliq salohiyatining hududlar bo'yicha sezilarli darajada farqlanishini ko'rsatadi. Uchinchidan, mol-mulk soliqlarining YaIMga nisbati taxminan 0,5 foizni tashkil etib, OECD o'rtacha ko'rsatkichidan 1,9 foizga nisbatan 3,8 baravar pastdir. Bu esa mavjud fiskal salohiyatdan yanada samarali foydalanish imkoniyati mavjudligini bildiradi.

Tadqiqot asosida quyidagi takliflar ilgari surilmoqda:

2026–2030-yillar mobaynida ko'chmas mulkni bozor qiymatiga asoslangan ommaviy baholash tizimini, ya'ni Computer Assisted Mass Appraisal — CAMA tizimini IMF tavsiyalariga muvofiq bosqichma-bosqich joriy etish maqsadga muvofiq. Bu tizim mol-mulk soliqlarining YaIMga nisbatini 0,5 foizdan 1,5–2,0 foizgacha oshirish imkonini beradi.

Hududlarning iqtisodiy rivojlanish darajasiga muvofiq differensial koeffitsiyentlarni joriy etish, ya'ni 0,5 dan 2,0 gacha bo'lgan oraliqda qo'llash taklif etiladi. Bu yondashuv Tieboutning "voting with feet" modeli asosida fuqarolarning hududni tanlash erkinligi va mahalliy xizmatlar bilan soliqlar o'rtasidagi mutanosiblikni ta'minlashga xizmat qiladi.

2026-yilda joriy etilgan QQS qoldiqlari, ya'ni 5 foiz va 20 foizlik mexanizm samaradorligini muntazam monitoring qilish hamda kelgusi yillarda ushbu ulushni oshirish imkoniyatlarini R. Birdning "surrogate VAT" modeli asosida empirik tahlil qilish zarur.

Soliq qo'mitasi va Kadastr agentligining axborot tizimlarini integratsiya qilish hamda onlayn monitoring tizimini yaratish lozim. Bu undiruv samaradorligini taxminan 15 foizga oshirish imkonini beradi.

2026-yildan amal qilayotgan proaktiv soliq hisoboti tartibini barcha mol-mulk va yer soliqlari bo'yicha to'liq joriy etish hamda sun'iy intellekt asosidagi qiymat baholash modellaridan foydalanishni kengaytirish maqsadga muvofiq.

Mazkur takliflarning amaliyotga tatbiq etilishi mahalliy byudjetlarning moliyaviy mustaqilligini mustahkamlash, hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini ta'minlash va aholi turmush farovonligini oshirishga xizmat qiladi. Kelgusi tadqiqotlar uchun quyidagi yo'nalishlar tavsiya etiladi:

- viloyatlar va tumanlar bo'yicha panel ma'lumotlar tahlilini amalga oshirish;
- ko'chmas mulk bozori va kadastr qiymati o'rtasidagi muvofiqlikni ekonometrik modellashtirish;
- iqtisodiy shoklarning mahalliy byudjet barqarorligiga ta'sirini SVAR modeli orqali baholash.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Oates W. E. *Fiscal Federalism*. — New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1972. — 256 p.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 20-dekabrda PF-223-sonli "Hududlarda yuqori iqtisodiy o'sish va aholi bandligini ta'minlashning yangi tizimini yo'lga qo'yish hamda bu borada mahalliy hokimliklarning roli va mas'uliyatini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 26-dekabrda PQ-388-sonli "2026-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat byudjeti to'g'risidagi Qonuni ijrosini ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori.
4. O'zbekiston Respublikasining 2025-yil 25-dekabrda O'RBQ-1105-sonli "2026-yil uchun O'zbekiston Respublikasi Davlat byudjeti to'g'risida"gi Qonuni.
5. Bird R. M. Subnational Taxation in Developing Countries: A Review of the Literature // *Journal of International Commerce, Economics and Policy*. — 2010. — Vol. 1, No. 1. — P. 139–161.
6. Bird R. M., Slack E. *International Handbook of Land and Property Taxation*. — Cheltenham: Edward

⁵ Manba: muallif tomonidan O'RBQ-1105 va O'RBQ-1108-sonli Qonunlar, PQ-388-sonli qaror va Soliq Kodeksi qoidalariga asosida 2026-yilgi yangiliklarni hisobga olib ishlab chiqilgan.

Elgar Publishing, 2004. — 320 p.

7. Tiebout C. M. A Pure Theory of Local Expenditures // *Journal of Political Economy*. — 1956. — Vol. 64, No. 5. — P. 416–424.

8. Bahl R., Linn J. F. *Urban Public Finance in Developing Countries*. — Oxford: Oxford University Press, 1992. — 553 p.

9. Norregaard J. Taxing Immovable Property: Revenue Potential and Implementation Challenges // *IMF Working Paper*. — Washington, D.C.: International Monetary Fund, 2013.

10. Vahobov A. V., Malikov T. S. *Davlat moliyasi: darslik*. 3-nashr. — Toshkent: Noshir, 2025. — 768 b.

11. Malikov T. S. Mahalliy byudjet daromadlarini takomillashtirish masalalari // *Iqtisodiyot va moliya*. — 2025. — №3. — B. 28–39.

12. Salayev M. Hududiy soliq salohiyati va uni baholash metodologiyasi // *O'zbekiston iqtisodiyoti axborotnomasi*. — 2024. — №4. — B. 45–58.

13. O'zbekiston Respublikasining 2025-yil 25-dekabrda O'RQ-1108-sonli "Soliq va byudjet siyosatining 2026-yilga mo'ljallangan asosiy yo'nalishlari qabul qilinganligi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi Qonuni.

14. O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksi. Yangi tahrir. 467–479-moddalar. — Toshkent: Adolat, 2025. — 612 b.

15. OECD. *Revenue Statistics 2025: Disentangling Personal Income Tax Revenue in OECD Countries*. — Paris: OECD Publishing, 2025. — DOI: 10.1787/3a264267-en.

16. Toshkent shahri Soliq boshqarmasi rasmiy ma'lumotlari. — Toshkent shahar Soliq boshqarmasi, 2024–2026-yillar.

17. Babayev Sh. B. Byudjet tizimiga jismoniy shaxslardan olinadigan soliq tushumlarini prognoz qilishni baholash modellari tahlili // *Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot*. — 2024. — №9. — B. 958–963.

18. Khudoykulov S. K., Babaev Sh. B. Directions for Improving the Process of Forecasting the Property Tax of Individuals // *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*. — 2022. — Vol. 3, Issue 6.

19. Xudoyqulov S. K. Soliqlarni prognoz qilishning zaruriy omillari va uning tamoyillari // *Xalqaro moliya va hisob* ilmiy elektron jurnali. — 2018. — №3.

20. Babaev Sh. B. Jismoniy shaxslardan olinadigan soliqlar bo'yicha tushumlarni prognozlashtirishda soliq riskini baholashni takomillashtirish // *Moliya va bank ishi* elektron ilmiy jurnali. — Toshkent: BMA, 2020. — №2.

21. Babayev Sh. B. Perfection of Methodology of Forecasting of Tax Revenues from Physical Persons: Foreign Experience // *Theoretical & Applied Science*. — Philadelphia, USA, 2019. — №04(72). — P. 526–531.

22. Babaev Sh. B. Ways to Improve Forecasting of Property Tax Collected from Individuals // *JournalNX — A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal*. — 2023. — Vol. 9, Issue 6. — P. 191–197.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100